

17.4.2024

A9-0003/99

Pozmeňujúci návrh 99

Dragoș Pîslaru

v mene Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci

Správa

A9-0003/2024

Lucia Ďuriš Nicholsonová

Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

(COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD))

Návrh smernice

–

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY EURÓPSKEHO PARLAMENTU*

k návrhu Komisie

SMERNICA

EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/...

Z ...,

ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 53 ods. 1, článok 62, článok 91 a článok 21 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

---

* Pozmeňujúce návrhy: nový alebo zmenený text je vyznačený hrubou kurzívou; vypustenia sa označujú symbolom **■**.

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,
so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,
konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

---

¹ Ú. v. EÚ C, C/2024/1595, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1595/oj>.

² Ú. v. EÚ C , , s. .

³ Pozícia Európskeho parlamentu z ... (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku)
a rozhodnutie Rady z ... .

keďže:

- (1) **Únia je založená na hodnotách ľudskej dôstojnosti, slobody, rovnosti a dodržiavania ľudských práv a odhodlaná bojovať proti diskriminácii, a to aj z dôvodu zdravotného postihnutia, ako sa to stanovuje v Zmluve o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“), v Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a v *Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím*⁴ (ďalej len „dohovor UNCRPD“).**
- (2) V článku 26 charty Únia uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote.
- (3) Každý občan Únie má základné právo na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam stanoveným v ZEÚ a ZFEÚ a v opatreniach prijatých na ich vykonanie. *V článku 18 dohovoru UNCRPD sa takisto uznávajú práva osôb so zdravotným postihnutím okrem iného na slobodu pohybu a slobodu voľby miesta pobytu na rovnakom základe s ostatnými.*

---

⁴ Ú. v. EÚ L 23, 27.1.2010, s. 37.

- (4) Podľa Súdneho dvora Európskej únie má byť postavenie občana Únie základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov pri uplatňovaní práva na pohyb a pobyt na území členských štátov, zabezpečujúcim, aby sa v rozsahu vecnej pôsobnosti ZFEÚ s občanmi, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, nezávisle na ich štátnom občianstve zaobchádzalo rovnako okrem výslovne stanovených výnimiek.
- (5) Únia je zmluvnou stranou dohovoru ■ UNCRPD ■ a je viazaná jeho ustanoveniami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť právneho poriadku Únie v rozsahu jej právomocí. Všetky členské štáty sú zmluvnými stranami dohovoru UNCRPD a sú ním viazané v rozsahu svojich právomocí. ***Hoci Únia a všetky členské štáty dohovor UNCRPD podpísali a ratifikovali, je potrebné pokročiť, pokiaľ ide o rovnosť osôb so zdravotným postihnutím tak na úrovni Únie, ako aj vo všetkých členských štátoch.***

- (6) *V dohovore UNCRPD sa uznáva, že medzi osoby so zdravotným postihnutím patria osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými postihnutiami, ktoré v súčinnosti s rôznymi environmentálnymi, administratívnymi, technologickými a spoločenskými prekážkami môžu viesť k diskriminačnému zaobchádzaniu. Účelom dohovoru UNCRPD je preto presadzovať, chrániť a zabezpečovať plné a rovnaké požívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd všetkými osobami so zdravotným postihnutím bez akejkol'vek diskriminácie a podporovať rešpektovanie ich prirodzenej dôstojnosti, individuálnej autonómie vrátane slobody vlastnej voľby a nezávislosti, čím sa zabezpečí ich plné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. V dohovore UNCRPD sa tiež uznáva, že je dôležité rešpektovať odlišnosti a akceptovať osoby so zdravotným postihnutím ako súčasť ľudskej rozmanitosti a prirodzenosti a je potrebné prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie rovnosti príležitostí a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím. V dohovore UNCRPD sa uvádza, že ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím sú vystavené viacnásobným formám diskriminácie, a stanovuje sa, že zmluvné strany majú prijať opatrenia, aby im zabezpečili plné a rovnaké požívanie všetkých ľudských práv a základných slobôd. Tiež sa v ňom uznávajú ťažké podmienky, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím vystavené viacnásobným alebo vystupňovaným formám diskriminácie na základe rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, vierovyznania, politického alebo iného presvedčenia, národnostného, etnického, domorodého alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu, veku alebo iného postavenia.*

- (7) V Európskom pilieri sociálnych práv⁵, ktorý spoločne vyhlásili Európsky parlament, Rada a Európska komisia 17. novembra 2017 v Göteborgu sa v zásade č. 3 stanovuje, že každý, bez ohľadu na zdravotné postihnutie, má právo na rovnaké zaobchádzanie a rovnosť príležitostí, pokiaľ ide o **zamestnanie, sociálnu ochranu, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám dostupným pre verejnosť, a že je potrebné podporovať rovnosť príležitostí nedostatočne zastúpených skupín**. Okrem toho sa v Európskom pilieri sociálnych práv v rámci zásady č. 17 uznáva, že osoby so zdravotným postihnutím majú právo na **podporu príjmu, ktorý zaručuje dôstojný život**, služby, ktoré im umožnia zapojiť sa do života spoločnosti, **a pracovné prostredie prispôbené ich potrebám**.
- (8) **Cieľom stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 – 2030, ktorá sa prostredníctvom oznámenia Komisie prijala 3. marca 2021, je riešiť rôzne výzvy, ktorým osoby so zdravotným postihnutím čelia, a dosiahnuť pokrok vo všetkých oblastiach dohovoru UNCRPD na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni.**
- (9) Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882⁶ je zlepšiť prístup k určitým výrobkom a službám odstraňovaním prekážok vyplývajúcich z nesúrodých požiadaviek na prístupnosť, ktoré existujú v členských štátoch, a predchádzaním ich vzniku, čím sa prispeje aj k lepšej dostupnosti prístupných výrobkov a služieb na vnútornom trhu vrátane prístupu k webovým sídlam a určitým verejným službám založeným na mobilných zariadeniach a lepšiu prístupnosť príslušných informácií. ■ Okrem toho je cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102⁷ zlepšiť prístupnosť webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora.

---

⁵ Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

- (10) *V práve Únie sa okrem toho zaručuje právo na nediskrimináciu pri prístupe k doprave, ako aj iné práva. Medzi príklady takýchto práv patrí právo cestujúcich so zdravotným postihnutím a zníženou pohyblivosťou na bezplatnú pomoc v leteckej, železničnej, vodnej doprave alebo autobusovej a autokarovej doprave, ktoré boli stanovené nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006⁸, (EÚ) 2021/782⁹, (EÚ) č. 1177/2010¹⁰ a (EÚ) č. 181/2011¹¹. V práve Únie, najmä v smernici Európskeho parlamentu a Rady 1999/62/ES¹² sa takisto umožňuje, aby členské štáty poskytovali zľavy na mýtach alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty, mosty, tunely, ako aj oslobodenie od povinnosti platiť takéto mýta alebo užívateľské poplatky za akékoľvek vozidlo, ktoré používajú alebo vlastní osoby so zdravotným postihnutím.*

---

⁸ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 z 5. júla 2006 o právach zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave (Ú. v. EÚ L 204, 26.7.2006, s. 1).*

⁹ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 1).*

¹⁰ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1177/2010 z 24. novembra 2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004, (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 1).*

¹¹ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 1).*

¹² *Smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/62/ES zo 17. júna 1999 o poplatkoch za používanie cestnej infraštruktúry vozidlami (Ú. v. ES L 187, 20.7.1999, s. 42).*

- (11) Osoby so zdravotným postihnutím môžu podať žiadosť o uznanie statusu osoby so zdravotným postihnutím príslušným orgánom **alebo subjektom** v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, keďže to je v ich kompetencii. **Postupy** posudzovania zdravotného postihnutia sa v jednotlivých členských štátoch **líšia**. Keď príslušné orgány **alebo subjekty** uznajú status žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím, môžu vydať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, v ktorom sa uznáva status žiadateľa ako osoby so zdravotným postihnutím. **V členských štátoch, ktoré nemajú vymedzený status osoby so zdravotným postihnutím, možno pri poskytovaní služieb alebo výhod osobám so zdravotným postihnutím uplatniť nároky na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia.**

- (12) *V dohovore UNCRPD sa uznáva, že diskriminácia a sociálne vylúčenie, ktorým čelia osoby so zdravotným postihnutím, vyplývajú skôr z prekážok spôsobených prostredím, systémovými faktormi a postojmi v spoločnosti než zo samotného zdravotného postihnutia. V dôsledku vzájomného neuznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím medzi jednotlivými členskými štátmi osoby so zdravotným postihnutím často čelia osobitným a značným ťažkostiam a prekážkam pri uplatňovaní svojho základného práva na rovnaké zaobchádzanie, nediskrimináciu a voľný pohyb. Platí to najmä v prípade krátkodobých pobytov alebo návštev v inom členskom štáte v zmysle článku 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES¹³, v ktorom sa ustanovuje, že občania Únie a ich rodinní príslušníci majú právo pobytu na území iného členského štátu počas obdobia do troch mesiacov bez akýchkoľvek podmienok alebo formalít iných, ako je požiadavka vlastniť platný preukaz totožnosti alebo pas. V prípade období dlhších ako tri mesiace sa podľa článku 7 uvedenej smernice vyžaduje splnenie dodatočných podmienok a v takom prípade sa v článku 8 uvedenej smernice stanovuje, že hostiteľský členský štát môže od občanov Únie požadovať, aby sa zaregistrovali na príslušných úradoch.*

---

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 77).

- (13) Osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sa na dlhšie obdobie presťahujú do iného členského štátu z pracovných, študijných alebo iných dôvodov, okrem prípadov, ak sa v práve členských štátov stanovuje inak alebo ak sa členské štáty dohodli inak, si môžu dať v súlade s pravidlami platnými v danom inom členskom štáte svoje zdravotné postihnutie ■ posúdiť a formálne uznať príslušnými orgánmi **alebo subjektmi** v danom inom členskom štáte a môžu získať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím **alebo rozhodnutie o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia**.
- (14) *S cieľom podporiť voľný pohyb osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sa zúčastňujú na programoch mobility Únie, by sa mal zabezpečiť nepretržitý rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam prostredníctvom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím počas trvania takýchto programov. Únijné programy mobility zahŕňajú programy zriadené Úniou na podporu mobility osôb na dobu určitú do iného členského štátu na účely vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj na profesijné, občianske alebo kultúrne účely, ako je napríklad program Európsky zbor solidarity zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888¹⁴ alebo Erasmus+ zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817¹⁵.*

---

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity a zrušujú nariadenia (EÚ) 2018/1475 a (EÚ) č. 375/2014 (Ú. v. EÚ L 202, 8.6.2021, s. 32).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1).

- (15) Osoby s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** sa však **pri** cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri krátkodobej návšteve takéhoto štátu **pravidelne** stretávajú so značnými ťažkosťami a **prekážkami** pri využívaní osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ktoré sa v ňom poskytujú, v prípade, ak ich status osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** nie sú uznané v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia, a ak nemajú potvrdenie, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad, ktorým sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** v hostiteľskom členskom štáte. **Predovšetkým osoby, ktorých zdravotné postihnutie nie je zjavné, často čelia osobitným ťažkostiam, keď sa od nich vyžaduje, aby počas cestovania do iného členského štátu alebo jeho návštevy preukázali svoje zdravotné postihnutie.**
- (16) Osoby so zdravotným postihnutím sú pri cestovaní do iného členského štátu alebo jeho návšteve **značne** znevýhodnené pri uplatňovaní svojho práva na voľný pohyb v porovnaní s **osobami bez zdravotného postihnutia, ako aj s osobami** so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím alebo **nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštívia.

- (17) V prípade osôb so zdravotným postihnutím **značnú** neistotu vyvoláva aj to, že nevedia, či ich status osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** a úradné doklady, v ktorých sa uznávajú, budú uznané pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve, ani v akom rozsahu. **Tento problém zhoršuje obmedzená dostupnosť online informácií o ich osobitných právach a dostupných výhodách.** V konečnom dôsledku to teda osoby so zdravotným postihnutím môže odrádzať od uplatňovania ich práva na voľný pohyb a **plné a účinné zapojenie a začlenenie do spoločnosti.**
- (18) **Občania Únie vyjadrili znepokojenie nad nedostatočným vzájomným uznávaním zdravotného postihnutia v celej Únii vo viacerých petíciách predložených Európskemu parlamentu a žiadali zavedenie preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý by platil v celej Únii.**

- (19) Popri *rôznych viditeľných a neviditeľných*, fyzických, *sociálnych* a iných prekážkach v prístupe k verejným a súkromným priestorom a *službám* sú kľúčovými faktormi, ktoré mnohé osoby so zdravotným postihnutím odrádzajú od cestovania, *nedostatok primeraných úprav* a vysoké náklady. Osoby so zdravotným postihnutím majú osobitné potreby, *ktoré vedú k dodatočným výdavkom súvisiacim s ich zdravotným postihnutím* a ktoré si môžu vyžadovať *využívanie* služieb osôb, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osôb uznaných za osobných asistentov v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou, *alebo tlmočnikov posunkového jazyka alebo asistenčných zvierat*, v dôsledku čoho sú ich cestovné náklady vyššie ako náklady osôb bez zdravotného postihnutia. Neuznanie statusu osoby so zdravotným postihnutím *alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia* v iných členských štátoch môžu obmedziť ich prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, ako sú napríklad bezplatný prístup alebo zľavy na tarifách, *prednostné miesta na sedenie vo verejnej doprave a vyhradené parkovacie miesta*, čo má vplyv na ich cestovné náklady, život, *sociálnu a ekonomickú integráciu a osobnú autonómiu*. *Okrem toho veľmi častá nedostatočná znalosť politik zameraných na psychosociálnu, kognitívnu, fyzickú alebo senzorickú prístupnosť môže viesť k diskriminačnému správaniu voči osobám so zdravotným postihnutím.*

- (20) Preferenčné zaobchádzanie, ako je napríklad osobná asistencia, prednostný prístup alebo **možnosť prednostného vybavenia pri čakaní v rade**, bez ohľadu na to, či sa poskytuje za odplatu alebo nie, **sú často** dôležité na to, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil prístup k rôznym službám, aktivitám a zariadeniam a aby ich mohli v **plnej miere využívať**. V dôsledku **vzájomného** neuznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** a úradných dokladov **■** uznávajúcich takéto postihnutie alebo nárok vydaných v iných členských štátoch, osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte, ktorý navštívia alebo do ktorého cestujú, nemusia mať možnosť využívať osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie poskytované subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi v danom členskom štáte držiteľom potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím alebo **nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia**, vydaných v členskom štáte, do ktorého cestujú alebo ktorý navštevujú.

- (21) Hoci bol pilotný projekt týkajúci sa preukazu EÚ pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý sa začal v roku 2016 a prebiehal v ôsmich členských štátoch, **dobrovoľný a obmedzený**, vyplynulo z neho, že **uľahčenie vzájomného uznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia medzi členskými štátmi prinieslo** výhody pre osoby so zdravotným postihnutím pri prístupe k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby v oblasti kultúry, voľného času, športu a v niektorých prípadoch aj dopravy, a pri podpore ich krátkodobého cezhraničného pohybu v Únii, i **to, že ciele takéhoto preukazu sú i nad'alej relevantné pre súčasné potreby osôb so zdravotným postihnutím**. Pilotný projekt okrem toho zahŕňal aj ďalšie príklady služieb, aktivít a zariadení, ktoré poskytujú osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie osobám so zdravotným postihnutím.
- (22) Na základe svojho statusu osoby so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** môžu osoby so zdravotným postihnutím požiadať príslušné orgány **alebo subjekty** v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, o vydanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, v ktorom sa uznáva ich právo využívať určité parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím. Každý členský štát má zavedený postup, či už na miestnej, regionálnej, alebo celoštátnej úrovni, na získanie parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, ako aj kritériá, ktoré sa musia na jeho získanie splniť.

- (23) V odporúčaní Rady 98/376/ES¹⁶ sa stanovuje európsky vzor parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorý uľahčuje uznávanie parkovacích preukazov vo všetkých členských štátoch. Vykonávanie **tohto odporúčania vzhľadom na jeho nezáväzný charakter** a uplatňovanie osobitných vnútroštátnych dodatkov alebo odchýlok od odporúčaného vzoru však viedli k rozšíreniu rôznych **parkovacích** preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím. Táto rôznorodosť bráni cezhraničnému uznávaniu týchto parkovacích preukazov medzi jednotlivými členskými štátmi a komplikuje prístup osôb so zdravotným postihnutím k **osobitným** parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre držiteľov parkovacieho preukazu v iných členských štátoch. Okrem toho toto odporúčanie nebolo aktualizované s cieľom zohľadniť prebiehajúci technologický vývoj a digitalizáciu. Členské štáty **tiež v** súvislosti s parkovacími preukazmi pre osoby so zdravotným postihnutím **čelia** problémom s falšovaním a podvodmi, keďže ich formát je zvyčajne pomerne jednoduchý a ľahko sa falšuje a vzhľadom na svoju odlišnosť v jednotlivých členských štátoch sa ťažko overuje. **Vzhľadom na túto smernicu, v ktorej sa stanovujú podrobnejšie právne záväzné pravidlá v tejto oblasti, odporúčanie 98/376/ES už nedosahuje svoje ciele. Členské štáty by však mali mať možnosť povoliť, aby parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané v súlade s uvedeným odporúčaním a pred dátumom začatia uplatňovania opatrení, ktorými sa transponuje táto smernica, mali na ich území rovnaký účinok ako európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím.**

---

¹⁶ Odporúčanie Rady 98/376/ES zo 4. júna 1998 o parkovacích preukazoch pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. ES L 167, 12.6.1998, s. 25).

- (24) S cieľom uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu súvisiacim so službami **vrátane osobnej dopravy**, aktivitami a zariadeniami v iných členských štátoch, ako je štát, v ktorom majú pobyt, a to **aj** vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, by sa mali odstrániť zostávajúce prekážky a ťažkosti pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve vyplývajúce zo **vzájomného** neuznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** a úradných dokladov uznávajúcich tento status alebo nárok ■ vydaných v iných členských štátoch, ako aj z neuznávania parkovacích práv.
- (25) Na uľahčenie uplatňovania práv osôb so zdravotným postihnutím ■ **pri cestovaní do iného členského štátu alebo návšteve iného členského štátu na účely krátkodobého pobytu** na prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi bez diskriminácie na základe štátnej príslušnosti a na rovnakom základe ako osobám so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte a na uľahčenie využívania **všetkých druhov** dopravy a výhod vyplývajúcich z parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe ako v danom členskom štáte je potrebné zaviesť rámec, pravidlá a spoločné politiky vrátane spoločného štandardizovaného vzoru európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o uznanom statuse osoby so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o ich uznanom práve na využívanie parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím. **Členské štáty by okrem toho mali mať možnosť rozhodnúť, že sa táto smernica bude uplatňovať na osoby s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím alebo nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia na obdobia dlhšie ako krátkodobý pobyt.**

- (26) Vzájomné uznávanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by malo osobám s uznaným statusom osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárokom na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** v členskom štáte, a **prípadne osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov**, uľahčiť a zaručiť prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným subjektmi verejného sektora alebo súkromnými prevádzkovateľmi v rámci rôznych služieb, aktivít a zariadení, a to aj vtedy, ak sa poskytujú bezodplatne, ako aj prístup k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím, **a** to na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sa poskytujú na základe vnútroštátnych potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osôb so zdravotným postihnutím alebo iných úradných dokladov, v ktorých sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím, **ak takéto úradné doklady existujú**, či parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných príslušnými orgánmi alebo **subjektmi** hostiteľského členského štátu.
- (27) Okrem parkovacích politík a parkovacích miest sa služby, aktivity a zariadenia, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, týkajú rozmanitých a neustále sa meniacich aktivít vrátane aktivít poskytovaných bezodplatne, ktoré poskytujú subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia buď povinne, na základe vnútroštátnych alebo miestnych pravidiel alebo zákonných povinností, alebo dobrovoľne, a to najmä zo strany súkromných prevádzkovateľov, v rôznych oblastiach politiky, ako sú kultúra, voľný čas, cestovný ruch, šport, verejná a súkromná doprava a **odborná príprava**.

- (28) Medzi príklady osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania patria bezplatný prístup, zľavy na tarifách, zľavy na mýtach alebo užívateľských poplatkoch za spoplatnené cesty, mosty alebo tunely, **prístup do zón s obmedzenou premávkou a peších zón, prednostné miesta na sedenie vo verejnej doprave**, vyhradené a **bezbariérové** sedadlá vo **verejnej doprave**, parkoch a iných verejných miestach, bezbariérové sedenie na kultúrnych alebo verejných podujatiach, osobná asistencia, asistenčné zvieratá, **ako sú napríklad vodiace alebo asistenčné psy pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb so zrakovým postihnutím**, asistencia na pláži pri vstupe do vody, podpora, napríklad vo forme prístupu k informáciám v Braillovom písme, audiosprevodcov, tlmočenia do posunkového jazyka, poskytovanie pomôcok alebo pomoci, zapožičanie invalidného vozíka, zapožičanie plávajúceho invalidného vozíka, poskytovanie turistických informácií v prístupných formátoch a používanie elektrických skútrov na cestách alebo invalidného vozíka v cyklistických jazdných pruhoch bez pokutovania. Medzi **príklady** parkovacích politík a parkovacích miest patria **bezodplatné alebo** rozšírené alebo vyhradené parkovacie miesta, **ako aj prístup do oblastí, kde je premávka v súlade s vnútroštátnym právom obmedzená na konkrétne vozidlá, napríklad do nízkoemisných zón**. V **leteckej, železničnej, vodnej alebo autobusovej a autokarovej** osobnej doprave sa okrem osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania poskytovaných osobám so zdravotným postihnutím umožňuje bezplatné **alebo zľavnené cestovanie alebo, ak je to uskutočniteľné**, miesto na sedenie vedľa osoby so zdravotným postihnutím pre asistenčné zvieratá, **ako sú napríklad vodiace alebo asistenčné psy pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane osôb so zrakovým postihnutím**, osobných asistentov, **tlmočnikov do posunkového jazyka** alebo ine osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo zníženou pohyblivosťou alebo im asistujú. **Osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, sú určené samotnými osobami so zdravotným postihnutím alebo ich porúčnikom alebo opatrovníkom a môžu sa meniť ad hoc v závislosti od požiadaviek osôb so zdravotným postihnutím.**

- (29) *Osobní asistenti sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú alebo vykonávajú každodenné činnosti, podľa potreby v rámci zmluvného vzťahu, v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou, a to s cieľom podporiť osobnú autonómiu, uľahčiť spoločenský život osôb so zdravotným postihnutím a podporiť ich nezávislosť. Osobní asistenti by bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť mali mať možnosť sprevádzať osoby so zdravotným postihnutím, ktoré používajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím, alebo im asistovať pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri jeho návšteve za predpokladu, že majú právo pohybovať sa v rámci Únie podľa uplatniteľného práva Únie a vnútroštátneho práva.*
- (30) *V súlade s príslušným právom Únie by členské štáty mali podľa potreby zabezpečiť, aby prevádzkovatelia služieb cezhraničnej osobnej dopravy cestujúcim, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, pri kúpe cestovného lístka poskytli podľa nariadení č. 181/2011 a (EÚ) č. 1177/2010 alebo podľa nariadenia (EÚ) 2021/782 na požiadanie sprístupnili jasné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa vzťahujú na všetky rôzne úseky v rámci danej cesty, aby sa zabránilo tomu, že cestujúci, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, sa pri vstupe do iného členského štátu v rámci tej istej dopravnej služby ocitnú bez platného cestovného dokladu.*

- (31) O vydaní, **obnovení a odňatí** evropského preukazu osoby so zdravotným postihnutím a evropského parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v členskom štáte sa rozhodne podľa tejto smernice a platných **pravidiel**, postupov a právomoci daného členského štátu v oblasti posudzovania a uznávania statusu osoby so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** a parkovacích práv osôb so zdravotným postihnutím. **Ak členské štáty vydávajú evropsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím priamo, mali by požiadať o súhlas dotknutej osoby. Vydanie a obnovenie evropského preukazu osoby so zdravotným postihnutím by malo byť bezplatné, no opätovné vydanie tohto preukazu v prípade straty alebo poškodenia môže byť spoplatnené. Vydávanie a obnovovanie evropského parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by malo byť buď bezplatné, alebo spoplatnené. Prípadné poplatky účtované za opätovné vydanie evropského preukazu osoby so zdravotným postihnutím v prípade straty alebo poškodenia alebo za vydanie a obnovenie evropského parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by nemali presiahnuť príslušné administratívne náklady, ani by nemali byť stanovené na úrovni, ktorá by osobám so zdravotným postihnutím zabránila získať alebo opätovne získať tieto preukazy alebo ich odradila.**

- (32) Okrem fyzickej verzie *európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím* by členské štáty mali poskytovať digitálnu verziu preukazu a *mali by byť schopné poskytovať digitálnu verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, keď sa prostredníctvom vykonávacích aktov určia technické špecifikácie. Takéto špecifikácie* by mali vychádzať zo skúseností z minulej a prebiehajúcej práce na európskej úrovni v oblasti digitalizácie potvrdení a dokladov, ako je digitálny COVID preukaz EÚ, zriadený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953¹⁷, a mali by umožniť používanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu *pre osoby so zdravotným postihnutím prostredníctvom peňaženky digitálnej identity na úrovni Únie*. Osoby so zdravotným postihnutím by mali byť *informované o týchto možnostiach a mali by mať možnosť rozhodnúť sa*, či budú používať *fyzickú* alebo digitálnu *verziu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, prípadne obidve*. *V členských štátoch, v ktorých fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím dopĺňa digitálna verzia, by osoby so zdravotným postihnutím mali mať možnosť požiadať o fyzickú verziu, a ak si to želajú, o obe verzie preukazu.*

---

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/953 zo 14. júna 2021 o rámci pre vydávanie, overovanie a uznávanie interoperabilných potvrdení o očkovaní proti ochoreniu COVID-19, o vykonaní testu a prekonaní tohto ochorenia (digitálny COVID preukaz EÚ) s cieľom uľahčiť voľný pohyb počas pandémie ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 211, 15.6.2021, s. 1).

- (33) Vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je spojené so spracúvaním osobných údajov, a to najmä údajov, ktoré sa týkajú statusu držiteľa preukazu ako osoby so zdravotným postihnutím, ktoré predstavujú údaje týkajúce sa zdravia uvedené v článku 4 bode 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹⁸ a sú osobitnou kategóriou osobných údajov v zmysle článku 9 tohto nariadenia. Každé spracúvanie osobných údajov v súvislosti s touto smernicou má byť v súlade s platným právom v oblasti ochrany údajov, a najmä nariadením (EÚ) 2016/679. Pri transpozícii tejto smernice majú členské štáty zabezpečiť, aby vnútroštátne právne predpisy obsahovali primerané záruky uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov, najmä na osobitné kategórie osobných údajov. Členské štáty by takisto mali zaistiť bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice.
- (34) Členským štátom zodpovedným za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mal byť členský štát, v ktorom má daná osoba obvyklý pobyt v *súlade s právom Únie a v ktorom získa posúdenie svojho statusu osoby so zdravotným postihnutím alebo nároku na osobitné služby na základe* zdravotného postihnutia ■ . Držitelia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím by mali mať možnosť používať preukazy počas toho, ako sa zdržiavajú v inom členskom štáte.

---

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (35) *Cieľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je **uľahčiť všetkým osobám so zdravotným postihnutím** účinné uplatňovanie ich práva na voľný pohyb v plnej miere, **ako aj rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu alebo k parkovacím politikám a parkovacím miestam, pokiaľ ide o služby, aktivity a zariadenia poskytované členskými štátmi,** a to aj v prípadoch, keď sa neposkytujú za odplatu. **Týka sa to najmä** osôb so zdravotným postihnutím, **ktoré cestujú do iného členského štátu alebo navštívia iný členský štát na účely práce alebo odbornej prípravy.***
- (36) *Predpokladaný rámec vzájomného uznávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa nedotýka právomocí členského štátu posudzovať a uznávať status osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** alebo poskytnúť osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, ako napríklad bezplatný prístup alebo zľavy na tarifách, pokiaľ ide o určité služby pre osoby so zdravotným postihnutím **vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá** a osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov. **Neukladá subjektom verejného sektora ani súkromným prevádzkovateľom povinnosť zaviesť vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie ani nevytvára centralizovaný únijský zoznam osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania vo vzťahu k držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v členských štátoch. Subjekty verejného sektora a súkromní prevádzkovatelia môžu poskytnúť určité osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie len určitej skupine osôb so zdravotným postihnutím v závislosti od jej potrieb.***

(37) *Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa môže vyžadovať ako doklad o statuse osoby so zdravotným postihnutím na účely prístupu za rovnakých podmienok k akýmkoľvek osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby, aktivity alebo zariadenia vrátane tých, ktoré sa poskytujú bezodplatne a ktoré sa poskytujú alebo sú vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, v rámci rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by sa však nemal vyžadovať ako doklad o zdravotnom postihnutí na účely prístupu k akýmkoľvek právam stanoveným v iných právnych predpisoch Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisoch vrátane tých, ktoré poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, alebo na účely ich uplatňovania. Ak sa potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím vyžaduje v súlade s právom Únie, európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím by sa nemal vyžadovať ako doklad o zdravotnom postihnutí, pokiaľ sa členský štát nerozhodne zlúčiť svoje vnútroštátne potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím.*

(38) *Táto smernica sa nevzťahuje na dávky sociálneho zabezpečenia podľa nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004¹⁹ a (ES) č. 987/2009²⁰, ani na osobitné príspevkové alebo nepríspevkové peňažné alebo vecné dávky v oblasti sociálneho zabezpečenia, sociálnej ochrany alebo zamestnania, ani na sociálnu pomoc podľa článku 24 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES. Keďže cieľom tejto smernice je uľahčiť osobám so zdravotným postihnutím rovnaký prístup k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve na účely krátkodobého pobytu, táto smernica sa nevzťahuje na služby, ktoré sa poskytujú za odplatu alebo bezodplatne na účely dlhodobého začlenenia, rehabilitácie alebo rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím, ani na osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k službám poskytovaným osobám so zdravotným postihnutím po zvážení ich individuálnych potrieb a splnení dodatočných kritérií na základe individuálneho posúdenia alebo rozhodnutia o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia, ktoré sa odlišujú od služieb poskytovaných osobám so zdravotným postihnutím, ktoré takéto dodatočné kritériá nespĺňajú. Vykonávanie tejto smernice by sa však nemalo využívať na vylúčenie osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ktoré sa už poskytujú osobám so zdravotným postihnutím, z rozsahu pôsobnosti tejto smernice tým, že sa podmienka splnením dodatočných kritérií.*

---

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1).

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1).

- (39) S cieľom zlepšiť informovanosť a uľahčiť prístup *osôb so zdravotným postihnutím* k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu pri cestovaní do iného členského štátu alebo pri jeho návšteve by *členské štáty mali* zverejniť všetky relevantné informácie o podmienkach, pravidlách, praxi a postupoch na získanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a o ich následnom používaní v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a vo formátoch prístupných pre osoby so zdravotným postihnutím, pričom dodržia príslušné požiadavky na prístupnosť pre služby stanovené v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882 *vrátane posunkového jazyka, Braillovo písma, asistenčných formátov a zvukov/zvukových funkcií. Členské štáty by sa mali snažiť zabezpečiť, aby takéto* informácie *neprekračovali úroveň zložitosti B1 (stredne pokročilý) Spoločného európskeho referenčného rámca Rady Európy pre jazyky.*
- (40) *Komisia by mala zriadiť osobitnú webovú stránku Únie. Táto webová stránka Únie by mala obsahovať odkaz na vnútroštátne webové sídlo každého členského štátu. Webová stránka Únie by mala byť dostupná vo všetkých úradných jazykoch Únie, v medzinárodnom posunkovom jazyku a v národných posunkových jazykoch členských štátov, ako aj v prístupných a ľahko čitateľných formátoch v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Informácie uvedené na tejto webovej stránke by mali byť ľahko zrozumiteľné, pričom úroveň zložitosti neprekročí úroveň B1 (stredne pokročilý) Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky Rady Európy.*

(41) *V dôsledku nedorozumení, komunikačných bariér alebo nedostatočnej informovanosti sa osobám so zdravotným postihnutím, najmä osobám s neviditeľným zdravotným postihnutím, nie vždy poskytuje najvhodnejšia podpora a úpravy pre ich zdravotné postihnutie, a to ani pri cestovaní verejnou dopravou alebo pri kontakte s vnútroštátnymi orgánmi, alebo počas núdzových situácií. S cieľom motivovať poskytovateľov služieb a uľahčiť prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu by členské štáty mali zvyšovať informovanosť o existencii a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím medzi subjektmi verejného sektora a súkromnými prevádzkovateľmi a mali by ich nabádať, aby na dobrovoľnom základe osobám so zdravotným postihnutím poskytovali osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie. Členské štáty môžu stimulovať subjekty verejného sektora a súkromných prevádzkovateľov napríklad tým, že im budú poskytovať informácie o možných osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa majú poskytovať, a odbornú prípravu zameranú na zvyšovanie povedomia o zdravotných postihnutiach, s cieľom zabezpečiť relevantnosť, účinnosť a inkluzívnosť poskytovaných osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania. Členské štáty by sa mali snažiť vypracúvať, vykonávať a hodnotiť všetky takéto opatrenia v konzultácii s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú.*

- (42) *Subjekty verejného sektora poskytujúce osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie alebo parkovacie politiky a parkovacie miesta osobám so zdravotným postihnutím by mali takéto informácie verejne sprístupňovať v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch okrem iného prostredníctvom oficiálneho webového sídla subjektov verejného sektora, ak je k dispozícii, alebo inými vhodnými spôsobmi v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882 vrátane posunkového jazyka, Braillovo písma, asistenčných formátov a zvukov/zvukových funkcií. Súkromní prevádzkovatelia poskytujúci osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie alebo parkovacie politiky a parkovacie miesta osobám so zdravotným postihnutím by sa tiež mali nabádať, aby takéto informácie zverejňovali v zrozumiteľnej, podrobnej a používateľsky ústretovej podobe a v prístupných formátoch.*
- (43) Členské štáty by mali s **podporou Komisie** ■ prijať potrebné kroky, aby sa **predišlo** akémukoľvek riziku falšovania alebo podvodov v **súvislosti** s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím alebo európskym parkovacím preukazom pre osoby so zdravotným postihnutím, a mali by aktívne bojovať proti podvodnému vydávaniu, podvodnému používaniu a falšovaniu týchto preukazov. **Členské štáty by si mali vymieňať informácie o takýchto prípadoch s cieľom zabezpečiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, keďže vzájomné uznávanie statusu osoby so zdravotným postihnutím je základným prvkom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby všetky opatrenia prijaté na predchádzanie riziku falšovania alebo podvodu rešpektovali práva osôb so zdravotným postihnutím a neviedli k ich stigmatizácii. Členské štáty by mali pri príprave a vykonávaní týchto opatrení konzultovať s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú.**

- (44) S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie tejto smernice by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, ktoré doplnia túto smernicu stanovením digitálnych **prvkov fyzických** verzií európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ■ s cieľom **predchádzať podvodom a bojovať proti nim**, a zmenou **dátových polí** štandardizovaného formátu **preukazov stanovených v tejto smernici, ak sú takéto úpravy potrebné, s cieľom** prispôsobiť formát technickému vývoju, predchádzať falšovaniu a podvodom alebo **riešiť zneužívanie alebo nesprávne použitie** a zabezpečiť interoperabilitu.
- (45) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o **stanovenie prístupnej digitálnej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a prístupnej digitálnej verzie** európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím **pre členské štáty, ktoré sa rozhodnú doplniť svoju fyzickú verziu digitálnou verziou, a tiež pokiaľ ide o stanovenie spoločných technických špecifikácií pre** bezpečnostné a digitálne prvky, ako aj záležitosti súvisiace s interoperabilitou **fyzickej verzie preukazov**. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²¹.

---

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (46) *V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725²² má Komisia pri príprave delegovaných aktov alebo vykonávacích aktov, ktoré majú dosah na ochranu práv a slobôd fyzických osôb so zreteľom na spracúvanie osobných údajov, konzultovať s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov. Komisia môže konzultovať aj s Európskym výborom pre ochranu údajov, ak takéto akty majú osobitný význam pre ochranu práv a slobôd fyzických osôb so zreteľom na spracúvanie osobných údajov.*
- (47) Členské štáty by mali zaistiť existenciu primeraných a účinných prostriedkov na zabezpečenie dodržiavania a presadzovania tejto smernice a mali by zaviesť primerané prostriedky nápravy vrátane kontrol dodržiavania súladu a administratívnych postupov *alebo* súdnych konaní, aby sa zaručilo, že osoby so zdravotným postihnutím, osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, ako aj orgány verejnej moci, *ako sú napríklad orgány pre otázky rovnosti*, súkromné združenia, organizácie, *najmä tie, ktoré zastupujú osoby s telesným postihnutím*, alebo iné právne subjekty s oprávneným záujmom o *to, aby sa dodržiavali ustanovenia tejto smernice*, môžu začať konanie v mene *alebo na podporu* osoby so zdravotným postihnutím, a to s *jej súhlasom a v súlade* s vnútroštátnym právom a *postupmi*. *Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa v týchto prostriedkoch zohľadňovali článok 13 dohovoru UNCRPD a zásada primeraných úprav vymedzená v článku 2 tohto dohovoru.*

---

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (48) Členské štáty by mali prijať primerané opatrenia ■ v prípade porušenia alebo nedodržania povinností stanovených v tejto smernici a ■ práv, ktoré patria do rozsahu jej pôsobnosti. **Primerané opatrenia by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce** a môžu zahŕňať správne a finančné sankcie, ako sú **upomienky**, pokuty alebo vyplatenie **primeranej** náhrady, ako aj iné druhy sankcií.
- (49) Táto smernica je v súlade so základnými právami a zásadami uznanými najmä chartou a **dohovorom UNCRPD**. Cieľom tejto smernice je predovšetkým zabezpečiť plné rešpektovanie práv osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia, ktoré sú určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej a **ekonomickej** integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote, a podporiť uplatňovanie článku 26 charty.
- (50) Keďže ciele tejto smernice, a to **posilniť uplatňovanie práva na slobodný pohyb osôb so zdravotným postihnutím** a rozšíriť možnosti osôb so zdravotným postihnutím cestovať do iných členských **štátov** alebo ich navštíviť, a **tak bojovať proti ich diskriminácii**, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov opatrenia, ktorým sa zavádza rámec pravidiel a spoločných podmienok, ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy

V tejto smernici sa stanovujú:

- a) pravidlá vydávania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím
- ▀ osobám so zdravotným postihnutím ako dokladu o statuse osoby so zdravotným postihnutím alebo ***dokladu o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia s cieľom podporovať slobodu pohybu*** osôb so zdravotným postihnutím a uľahčiť krátkodobé pobyty osôb so zdravotným postihnutím v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom majú pobyt, a to tým, že sa im udelí ***rovnaký*** prístup ku všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu, pokiaľ ide o služby, aktivity alebo zariadenia, vrátane tých, ktoré sa poskytujú bezodplatne,
- ▀ poskytovaným alebo vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím v ***danom členskom štáte vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá a prípadne osôb,*** ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných ***asistentov***;

- b) **pravidlá vydávania európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím ako dokladu o práve na parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom podporovať slobodu pohybu osôb so zdravotným postihnutím a uľahčiť krátkodobé pobyty osôb so zdravotným postihnutím v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom majú pobyť, a to tým, že sa im udelí rovnaký prístup ku všetkým parkovacím politikám a parkovacím miestam, ktoré sa v danom členskom štáte poskytujú alebo sú vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím a prípadne pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov;**
- c) spoločné vzory európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na parkovacie politiky a parkovacie miesta a na všetky situácie, v ktorých subjekty verejného sektora alebo súkromní prevádzkovatelia poskytujú osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie, pokiaľ ide o prístup k týmto službám, aktivitám a zariadeniam v **rámci krátkodobého pobytu**:
- (a) služby v zmysle článku 57 ZFEÚ;
  - (b) služby osobnej dopravy;
  - (c) iné aktivity a zariadenia ■ vrátane tých, ktoré sú poskytované bezodplatne.

2. *Členské štáty uplatňujú túto smernicu na dlhšie obdobia, ako je krátkodobý pobyt, v prípade držiteľ'ov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorí sa zúčastňujú na programe mobility Únie, počas trvania tohto programu.*

Členské štáty sa tiež môžu rozhodnúť uplatňovať túto smernicu na držiteľ'ov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorí navštevujú ich územie alebo sa na ňom zdržiavajú, na obdobia dlhšie, ako je krátkodobý pobyt.

3. Táto smernica sa nevzťahuje na:

- a) dávky sociálneho zabezpečenia podľa nariadení (ES) č. 883/2004 a (ES) č. 987/2009;
- b) osobitné príspevkové alebo nepríspevkové peňažné dávky alebo vecné dávky v oblasti sociálneho zabezpečenia, sociálnej ochrany alebo zamestnanosti;
- c) sociálnu pomoc podľa článku 24 ods. 2 smernice 2004/38/ES;
- d) *služby poskytované za odplatu alebo bezodplatne, ktoré sa poskytujú na účely dlhodobého začlenenia, rehabilitácie alebo rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím;*
- e) *osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie týkajúce sa prístupu k službám poskytovaným osobám so zdravotným postihnutím po zohľadnení ich individuálnych potrieb a po splnení dodatočných kritérií na základe individuálneho posúdenia alebo rozhodnutia o nároku na osobitné služby.*

4. Táto smernica nemá vplyv na právomoc členských štátov určovať podmienky posudzovania a uznávania statusu osôb so zdravotným postihnutím **alebo nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia**, ani na právomoc udeľovať právo na využívanie parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím. Nemá vplyv na právomoc členských štátov vydávať **potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo akýkoľvek iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane rozhodnutia o nároku na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** na vnútroštátnej, regionálnej či miestnej úrovni.
5. Táto smernica nemá **vplyv** na právomoc členských štátov poskytovať alebo vyžadovať poskytovanie osobitných výhod alebo osobitných podmienok alebo preferenčného zaobchádzania, ako napríklad bezplatného prístupu, zliav na tarifách pre osoby so zdravotným postihnutím **vrátane osôb využívajúcich asistenčné zvieratá** a pre osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov.

6. Touto smernicou nie sú dotknuté práva, ktoré pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov **alebo pre asistenčné zvieratá** môžu vyplývať z iných ustanovení práva Únie alebo vnútroštátneho práva, ktorými sa vykonáva právo Únie, vrátane tých, ktorými sa poskytujú osobitné výhody, osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie. **Európsky preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa nevyžaduje ako doklad o zdravotnom postihnutí na účely prístupu k právam uvedeným v tomto odseku alebo ich uplatňovania, v prípade ktorých sa v súlade s právom Únie môže vyžadovať potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím, pokiaľ sa daný členský štát nerozhodne zlúčiť vnútroštátne potvrdenie o zdravotnom postihnutí, preukaz osoby so zdravotným postihnutím alebo iný úradný doklad pre osoby so zdravotným postihnutím s európskym preukazom osoby so zdravotným postihnutím.**

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „občan Únie“ je osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu;
2. „rodinný príslušník“ je **rodinný** príslušník občana Únie uplatňujúceho svoje právo na voľný pohyb v **zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 smernice 2004/38/ES alebo v zmysle článku 3 ods. 2 uvedenej smernice**, bez ohľadu na **jeho** štátnu príslušnosť
█ ;

3. „osoby so zdravotným postihnutím“ sú osoby s dlhodobým telesným, mentálnym, intelektuálnym alebo zmyslovým postihnutím, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môže brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými;
4. „osobný asistent“ je osoba, ktorá sprevádza osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistuje, pričom je ako taká uznaná v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou;
5. „osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie“ sú **akékoľvek** osobitné podmienky vrátane tých, ktoré súvisia s finančnými podmienkami, alebo **akékoľvek** diferencované zaobchádzanie súvisiace s pomocou a podporou ■ poskytované osobám so zdravotným postihnutím, prípadne osobám, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov alebo asistenčným zvieratám, bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti;
6. „parkovacie politiky a parkovacie miesta“ sú parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím **alebo prípadne pre osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, a to buď výhradne alebo všeobecne**, ako aj **akékoľvek** súvisiace parkovacie výhody alebo preferenčné podmienky poskytované osobám so zdravotným postihnutím, ■ a to bez ohľadu na to, či sa poskytujú dobrovoľne alebo sú uložené ako zákonné povinnosti;

7. **„krátkodobý pobyt“ je návštěva alebo pobyt v inom členskom štáte v trvaní do troch mesiacov;**
8. **„asistenčné zviera“ je zviera, ktoré poskytuje pomoc alebo plní úlohy v prospech osoby so zdravotným postihnutím v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.**

*Článok 4
Príjemcovia*

Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) občanov Únie a rodinných príslušníkov, ktorých status osôb so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** uznali príslušné orgány **alebo subjekty** v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, a **to aj** vydaním potvrdenia o zdravotnom postihnutí, **preukazu** osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu vydaného v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, **ktorých môžu sprevádzať alebo ktorým môžu asistovať iné osoby** vrátane osobných asistentov **alebo asistenčné zvieratá, čo môže byť vyznačené písmenom „A“ v ich európskom preukaze osoby so zdravotným postihnutím;**

- b) občanov Únie a rodinných príslušníkov, ktorých práva na parkovacie politiky a parkovacie miesta vyhradené pre osoby so zdravotným postihnutím uznali **príslušné orgány alebo subjekty** v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, **okrem iného** vydaním parkovacieho preukazu pre zdravotne postihnuté osoby alebo iného dokladu vydaného v súlade s vnútroštátnymi právomocami, praxou a postupmi, **ktorých môžu sprevádzať alebo ktorým môžu asistovať ďalšie osoby** vrátane osobných asistentov.

Pokiaľ ide o písmeno a), označenie „A“ sa na európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím môže doplniť aj v prípade osôb so zdravotným postihnutím so zvýšenou potrebou podpory v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.

Článok 5

Rovnaký prístup osôb so zdravotným postihnutím k osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu ■

1. Členské štáty prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyt, alebo pri návšteve takéhoto štátu na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo iného úradného dokladu, v ktorom sa uznáva ich status osoby so zdravotným postihnutím **alebo nárok na osobitné služby na základe zdravotného postihnutia** v danom členskom štáte, **ak takéto úradné doklady existujú**, udelil prístup ku všetkým osobitným podmienkam alebo preferenčnému zaobchádzaniu poskytovaným v súvislosti so službami, aktivitami a zariadeniami uvedenými v článku 2 ods. 1.

■

2. Pokiaľ nie je v tejto smernici alebo v inom práve Únie uvedené inak, členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že ***ak osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie uvedené v odseku 1 tohto článku zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, alebo osobitné podmienky pre asistenčné zvieratá, tieto priaznivé alebo osobitné podmienky sa budú poskytovať na rovnakom základe a za rovnakých podmienok osobám, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov alebo asistenčným zvieratám.***

I

Článok 6

Rovnaký prístup osôb so zdravotným postihnutím k parkovacím politikám a parkovacím miestam

- 1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa držiteľom európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím pri cestovaní do iného členského štátu, ako je štát, v ktorom majú pobyť, alebo pri návšteve takéhoto štátu poskytoval prístup k parkovacím politikám a parkovacím miestam vyhradeným pre osoby so zdravotným postihnutím na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké sú v danom členskom štáte stanovené pre držiteľov parkovacích preukazov pre osoby so zdravotným postihnutím vydaných v danom členskom štáte.*
- 2. Pokiaľ nie je v tejto smernici alebo v inom práve Únie uvedené inak, členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že ak parkovacie politiky a parkovacie miesta uvedené v odseku 1 zahŕňajú priaznivé podmienky pre osoby, ktoré sprevádzajú osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov, tieto priaznivé podmienky sa budú poskytovať na rovnakom základe a za rovnakých podmienok osobám, ktoré sprevádzajú držiteľov európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím alebo im asistujú, vrátane osobných asistentov.*

Kapitola II

Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím

Článok 7

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie **fyzickú verziu** európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím podľa spoločného štandardizovaného a **prístupného formátu** stanoveného v prílohe I. Členské štáty zahrnú **■** do fyzickej verzie preukazu **QR kód a iné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim, ako sa stanovuje v delegovaných aktoch** uvedených v tomto článku **odseku 7 prvom pododseku, a to v primeranej lehote po ich prijatí a najneskôr do... [42 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice].**
2. Európske preukazy osoby so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.

3. Príslušné orgány **alebo subjekty** v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo odnímajú európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, integritu, pravosť a dôvernosť údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán **alebo subjekt** zodpovedný za vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca s externými poskytovateľmi služieb nevyklučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za porušenie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.
4. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje priamo alebo na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím **alebo oprávnenej osoby v súlade s vnútroštátnym právom** členský štát, v ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyt. **Osoby so zdravotným postihnutím musia byť informované o možnosti požiadať o európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím, ak sa nevydáva priamo. Prijemcovi sa vydáva alebo obnovuje bezplatne v rovnakej lehote, ako sa uplatňuje na vydávanie potvrdení o zdravotnom postihnutí, preukazov osoby so zdravotným postihnutím alebo iných úradných dokladov alebo na postup, ktorým sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím alebo nárok na osobitné služby založené na zdravotnom postihnutí. Členské štáty sa môžu rozhodnúť účtovať poplatok za náklady súvisiace s opätovným vydaním európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím v prípade straty alebo poškodenia. Ak sa takýto poplatok účtuje, členské štáty zabezpečia, aby poplatok nepresiahol príslušné administratívne náklady alebo neodradil osoby so zdravotným postihnutím od požiadania o opätovné vydanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím.**

5. Európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva ako fyzická verzia a doplní sa *prístupnou* digitálnou verziou *v primeranom čase po tom, ako Komisia stanoví technické špecifikácie* uvedené v článku 9 ods. 2, a to najneskôr do... [42 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Osoby so zdravotným postihnutím majú možnosť *požiadať* buď o *fyzický, alebo* digitálny preukaz, *prípadne o obe verzie. Digitálna verzia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím nesmie obsahovať viac osobných údajov, než sa stanovuje pre fyzickú verziu uvedenú v prílohe I. Osobné údaje obsiahnuté v tejto digitálnej verzii sa zašifrujú a zavedú sa technické opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby pamäťové médium čítali len oprávnení používatelia.*
6. Platnosť európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím *určuje vydávajúci členský štát. Členské štáty zabezpečia, aby európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím mal čo najdlhšiu platnosť, pričom podľa potreby zohľadnia dĺžku platnosti* potvrdenia o zdravotnom postihnutí, preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo akéhokoľvek iného úradného dokladu, *vydaných* príslušným orgánom *alebo subjektom* členského štátu, v *ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyť, alebo trvanie postupu*, ktorým sa uznáva status osoby so zdravotným postihnutím *alebo nárok na osobitné služby.*

7. *Do... [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] Komisia* prijme delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom doplniť túto smernicu:
- a) *stanovením QR kódu a prípadne iných najmodernejších digitálnych prvkov, ktoré využívajú elektronické prostriedky, pre fyzickú verziu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím s cieľom predchádzať podvodom a bojovať proti nim a*
  - b) *zavedením digitálnych prvkov na zaistenie bezpečnosti fyzickej verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím vrátane primeraných bezpečnostných opatrení pre osobné údaje v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, ako aj prvkov interoperability, ako sú spoločné úniné aplikácie na čítanie údajov obsiahnutých v digitálnych prvkoch vo fyzických verziách preukazu, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim.*
8. *Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14*, ktorými sa doplní táto smernica úpravou *dátových polí* štandardizovaného formátu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím *stanoveného v prílohe I, ak je takáto úprava potrebná*, aby sa tento formát prispôbil technickému vývoju, **█** predchádzalo sa falšovaniu a podvodom *alebo* sa riešilo zneužívanie alebo nesprávne použitie preukazu a aby sa zabezpečila interoperabilita. *V týchto delegovaných aktoch sa členským štátom poskytne dostatočný čas na vykonanie takýchto úprav.*

Článok 8

Formát, vzájomné uznávanie, vydávanie a platnosť európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím

1. Každý členský štát zavedie **fyzickú verziu** európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím podľa spoločného štandardizovaného a **prístupného** formátu stanoveného v prílohe II. Členské štáty zahrnú **■** do fyzickej verzie preukazu **QR kód a iné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim stanovené v delegovaných aktoch uvedených v odseku 7 tohto článku, a to v primeranej lehote po ich prijatí, a to najneskôr do... [42 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice].**
2. Európske parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané členskými štátmi sa vzájomne uznávajú vo všetkých členských štátoch.

3. Príslušné orgány **alebo subjekty** v členských štátoch vydávajú, obnovujú alebo odnímajú európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím v súlade so svojimi vnútroštátnymi pravidlami, postupmi a praxou. Bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie (EÚ) 2016/679, členské štáty zaistia bezpečnosť, pravosť a dôvernosť osobných údajov získaných a uchovávaných na účely tejto smernice. Príslušný orgán **alebo subjekt** zodpovedný za vydanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím sa považuje za prevádzkovateľa v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 a je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov. Spolupráca s externými poskytovateľmi služieb nevyučuje zodpovednosť členského štátu, ktorá môže vyplývať z práva Únie alebo vnútroštátneho práva, za porušenie povinností v súvislosti s osobnými údajmi.
4. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím vydáva alebo obnovuje na žiadosť osoby so zdravotným postihnutím **alebo oprávnenej osoby v súlade s vnútroštátnym právom** členský štát, v ktorom má osoba so zdravotným postihnutím pobyt. Vydáva alebo obnovuje sa v primeranej lehote od dátumu podania žiadosti, ktorá nesmie prekročiť **90 dní, okrem prípadov, keď prebiehajú potrebné posúdenia. Členské štáty môžu vydať a obnoviť** európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím **bezplatne alebo účtovať poplatok za náklady spojené s jeho vydaním a obnovením. Ak sa takýto poplatok účtuje, členské štáty zabezpečia, aby poplatok nepresiahol príslušné administratívne náklady ani nebránil osobám so zdravotným postihnutím požiadať o vydanie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ani ich od toho neodrádzal.**

5. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím nahradil všetky existujúce ■ parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané v súlade s odporúčaním 98/376/ES na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni na *základe žiadosti príjemcu o jeho vydanie, a to v každom prípade do ... [piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. Do tohto dátumu môžu členské štáty povoliť, aby parkovacie preukazy pre osoby so zdravotným postihnutím vydané pred...[42 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice] v súlade s odporúčaním 98/376/ES mali na ich území takú istú účinnosť ako európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím.*
6. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa vydáva alebo obnovuje ako fyzický preukaz. *Členské štáty môžu rozhodnúť, že fyzickú verziu preukazu doplnia digitálnou, potom ako Komisia stanoví technické špecifikácie uvedené v článku 9 ods. 2. V členských štátoch, v ktorých fyzickú verziu preukazu dopĺňa digitálna verzia, môžu osoby so zdravotným postihnutím požiadať o fyzickú verziu preukazu, a ak si to želajú, aj o jeho digitálnu verziu. Digitálna verzia nesmie obsahovať viac osobných údajov, než sa stanovuje pre fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím uvedenú v prílohe II. Osobné údaje obsiahnuté v tejto digitálnej verzii sa zašifrujú a zavedú sa technické opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby pamäťové médium čítali len oprávnení používatelia.*

7. *Do ... [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] Komisia prijme delegované akty v súlade s článkom 14 s cieľom doplniť túto smernicu:*
- a) *stanovením QR kódu a prípadne iných najmodernejších digitálnych prvkov, ktoré využívajú elektronické prostriedky, pre fyzickú verziu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím s cieľom predchádzať podvodom a bojovať proti nim a*
  - b) *stanovením spoločných technických špecifikácií na zaistenie bezpečnosti fyzickej verzie európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane primeraných bezpečnostných opatrení pre osobné údaje v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679, ako aj prvkov interoperability, ako sú spoločné únijské aplikácie na čítanie údajov obsiahnutých v digitálnych prvkoch vo fyzických verziách preukazu, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom a boj proti nim.*
8. *Komisia je tiež splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 14, ktorými sa doplní táto smernica úpravou dátových polí štandardizovaného formátu európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím stanoveného v prílohe II, ak je takáto úprava potrebná, aby sa tento formát prispôbil technickému vývoju, predchádzalo sa falšovaniu a podvodom alebo sa riešilo zneužívanie alebo nesprávne použitie preukazu a aby sa zabezpečila interoperabilita. V týchto delegovaných aktoch sa členským štátom poskytnú dostatočný čas na vykonanie takýchto úprav.*

KAPITOLA III

Spoločné ustanovenia

Článok 9

Digitálne verzie a spoločné technické špecifikácie

I

- 1. Komisia prijme vykonávacie akty s cieľom stanoviť prístupné digitálne verzie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, ktorého dátové polia sú stanovené v prílohe I, a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, ktorého dátové polia sú stanovené v prílohe II, a zabezpečiť interoperabilitu.*
- 2. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovujú spoločné technické špecifikácie digitálneho pamäťového média na účely, ako sú napríklad overenie platnosti európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a ich sériových alebo evidenčných čísiel, kontrola ich pravosti, predchádzanie podvodom a falšovaniu, čítanie preukazov v jednotlivých členských štátoch a ich používanie v rámci peňaženky digitálnej identity na úrovni Únie.*

3. Vykonávacie akty uvedené v odsekoch 1 a 2 sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 15 ods. 2.
4. ***Komisia pred prijatím vykonávacieho aktu konzultuje s osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú, ako aj s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva²³.***

Článok 10

Dohľad a dodržiavanie súladu

1. Členské štáty s ***podporou Komisie*** prijímú potrebné kroky, aby sa ***predišlo*** riziku falšovania alebo podvodov a aktívne bojujú proti podvodnému ***vydávaniu***, podvodnému používaniu a falšovaniu európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

---

²³ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

2. *Ak členský štát zistí závažné prípady alebo systematické zneužívanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím* vydaného iným členským štátom *na svojom území, tento členský štát o tom informuje* vydávajúci členský štát. Vydávajúci členský štát zabezpečí primerané nadväzujúce opatrenia v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou. **Členské štáty si vymieňajú informácie týkajúce sa zneužitia týchto preukazov.**
3. Členské štáty *podľa potreby* vykonávajú kontroly dodržiavania povinností vyplývajúcich z európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a zodpovedajúcich práv osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú držiteľmi takýchto preukazov, *a to aj vo vzťahu k asistenčným zvieratám*, ako aj osôb, ktoré ich sprevádzajú alebo im asistujú, vrátane ich osobných asistentov.

Článok 11

Prístupnosť informácií a zlepšovanie informovanosti

1. **Členské štáty zverejnia podmienky, pravidlá, prax a postupy týkajúce sa vydávania, obnovovania a odnímania európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím v prístupných formátoch vrátane digitálnych a ľahko čitateľných formátov a na požiadanie aj v asistenčných formátoch požadovaných osobami so zdravotným postihnutím.**

2. *Členské štáty prijímú primerané opatrenia na zlepšenie informovanosti verejnosti a informovanie osôb so zdravotným postihnutím a organizácií, ktoré ich zastupujú, a to aj v prístupnými spôsobmi, o existencii európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a podmienkach na ich získanie, používanie alebo obnovenie. Komisia v spolupráci s členskými štátmi uskutoční európsku kampaň na zlepšovanie informovanosti a nepretržite podporuje zvyšovanie povedomia a šírenie informácií o vykonávaní tejto smernice.*
3. *Členské štáty prijímú opatrenia na zlepšenie informovanosti subjektov verejného sektora a súkromných prevádzkovateľov o existencii a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a nabádajú tieto orgány a prevádzkovateľov, aby dobrovoľne poskytovali osobám so zdravotným postihnutím osobitné podmienky alebo preferenčné zaobchádzanie a parkovacie politiky a parkovacie miesta v rámci čo najširšej škály služieb, iných aktivít a zariadení.*
4. *Informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, podrobnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe, a to aj prostredníctvom oficiálnych webových sídiel subjektov verejného sektora alebo iných vhodných prostriedkov, a v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.*

Článok 12

Príslušné orgány alebo *subjekty a kontaktné miesta*

1. ***Členské štáty určia príslušný orgán alebo orgány alebo príslušný subjekt alebo subjekty zodpovedné za vydávanie, obnovovanie a odnímanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.***
2. ***Členské štáty zriadia národné kontaktné miesto alebo miesta, aby sa uľahčil dialóg medzi členskými štátmi a Komisiou o správnej transpozícii a vykonávaní tejto smernice. Členské štáty informujú Komisiu o tomto kontaktnom mieste, resp. miestach do ... [šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice].***

Článok 13

Organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím

Členské štáty zabezpečia aktívne konzultácie a zapojenie organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím do príprav, vykonávania a hodnotenia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím.

Kapitola IV

Delegované a vykonávacie právomoci

Článok 14

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 7 a 8 a v článku 8 ods. 7 a 8 sa Komisii udeľuje na obdobie ***piatich rokov od ...*** [dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice]. ***Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.***
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 7 ods. 7 a 8 a v článku 8 ods. 7 a 8 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s *osobami so zdravotným postihnutím a organizáciami, ktoré ich zastupujú, ako aj s* expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 7 ods. 7 alebo 8 alebo podľa článku 8 ods. 7 alebo 8 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 15

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Kapitola V

Závěrečné ustanovenia

Článok 16

Presadzovanie a prostriedky nápravy

1. Členské štáty zabezpečia, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabezpečenie súladu s touto smernicou a na *jej presadzovanie*.
2. Prostriedky uvedené v odseku 1 zahŕňajú:
  - a) *ustanovenia, podľa ktorých sa v súlade s vnútroštátnym právom a praxou osoby so zdravotným postihnutím alebo nimi určení zástupcovia konajúci v ich mene a s ich súhlasom alebo so súhlasom ich poručníka alebo opatrovníka môžu odvolať proti rozhodnutiu príslušných orgánov alebo subjektov týkajúcemu sa vydania, obnovenia alebo odňatia európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím alebo európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím;*
  - b) ustanovenia, podľa ktorých môžu osoby so zdravotným postihnutím začať konanie podľa vnútroštátneho práva na súdoch alebo v príslušných správnych orgánoch v prípade *nedodržania alebo porušenia povinností alebo práv* stanovených v tejto smernici a **■** vo vnútroštátnych ustanoveniach, ktorými sa táto smernica vykonáva;

c) ustanovenia, podľa ktorých môže **jeden alebo viacero nasledujúcich subjektov určených v súlade s vnútroštátnym právom** v mene osoby so zdravotným postihnutím alebo na jej podporu a s jej súhlasom, ako aj v súlade s vnútroštátnym právom a postupmi, začať v **záujme ochrany jej práv** na súdoch alebo v príslušných správnych orgánoch súdne alebo správne konanie stanovené na účely presadzovania plnenia povinností podľa tejto smernice:

(a) **orgány verejnej moci;**

(b) **súkromné združenia, organizácie alebo iné právne subjekty s oprávneným záujmom o to, aby sa dodržiavala táto smernica, ako sú napríklad organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím.**

Článok 17

Nedodržiavanie súladu a sankcie

1. Členské štáty stanovia v **súlade s vnútroštátnym právom a praxou** pravidlá pre **vhodné opatrenia, ako sú napríklad sankcie**, uplatniteľné v prípade **nedodržania alebo porušenia** vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice na **subjekty verejného sektora alebo orgány verejnej moci alebo na súkromných prevádzkovateľov** a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel.

2. Stanovené **opatrenia** musia byť účinné, primerané a odrádzajúce a musia byť doplnené o účinné nápravné opatrenie.

Článok 18

Prístup k informáciám

1. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty verejného sektora zverejnili informácie o osobitných podmienkach alebo **preferenčnom zaobchádzaní alebo o parkovacích politikách a parkovacích miestach, ktoré poskytujú osobám so zdravotným postihnutím** podľa článkov 5 a 6, a to aj **prostredníctvom ich webových sídiel, ak sú k dispozícii, alebo inými vhodnými prostriedkami.**

Každý členský štát zriadi vnútroštátne webové sídlo obsahujúce všeobecné informácie o celi a používaní európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vrátane prípadných odkazov na príslušné orgány alebo subjekty zodpovedné za vydávanie, obnovovanie a odnímanie týchto preukazov. Toto webové sídlo obsahuje aj dostupné všeobecné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré poskytujú subjekty verejného sektora osobám so zdravotným postihnutím a používateľ'ov presmeruje na konkrétne webové sídla príslušných subjektov verejného sektora, aby mohli získať konkrétnejšie informácie. Uvedené webové sídla môžu tiež obsahovať takéto informácie od súkromných prevádzkovateľ'ov na vnútroštátnej úrovni.

2. *Členské štáty tiež nabádajú súkromných prevádzkovateľov, aby v prístupných formátoch zverejnili informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní a o parkovacích politikách a parkovacích miestach, ktoré poskytujú podľa článkov 5 a 6.*

3. Informácie uvedené v *odsekoch 1 a 2* tohto článku sa bezplatne sprístupnia v zrozumiteľnej, podrobnej, používateľsky ústretovej a jednoducho prístupnej podobe, prostredníctvom oficiálnych webových sídiel súkromných prevádzkovateľov alebo subjektov verejného sektora, ak sú k dispozícii, prípadne inými vhodnými prostriedkami v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882.
4. *V súlade s relevantným právom Únie prevádzkovatelia služieb cezhraničnej osobnej dopravy v príslušných prípadoch zabezpečia, aby sa cestujúcim, ktorí sú držiteľmi európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, poskytli alebo dali k dispozícii zrozumiteľné informácie o osobitných podmienkach alebo preferenčnom zaobchádzaní, ktoré sa uplatňujú na jednotlivé časti ich cesty.*

Článok 19

Webová stránka Únie

- 1. Do ... [48 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] Komisia zriadi osobitnú webovú stránku Únie pre európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím. Táto webová stránka Únie obsahuje odkaz na vnútroštátne webové sídla uvedené v článku 18.*
- 2. Webová stránka Únie je dostupná vo všetkých úradných jazykoch Únie, v medzinárodnom posunkovom jazyku a v národných posunkových jazykoch členských štátov, ako aj v prístupných a ľahko čitateľných formátoch v súlade s príslušnými požiadavkami na prístupnosť pre služby stanovenými v prílohe I k smernici (EÚ) 2019/882. Informácie uvedené na tejto webovej stránke Únie musia byť ľahko zrozumiteľné, pričom úroveň ich zložitosti neprekračuje úroveň B1 (stredne pokročilý) Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky Rady Európy.*

Článok 20

Podávanie správ a hodnotenie

1. Do ... [78 mesiacov **po** dátume začatia uplatňovania tejto smernice] a potom každé **štyri** roky Komisia predkladá Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o uplatňovaní tejto smernice.
2. Správa **uvedená v ods. 1** sa pri zohľadnení, medzi iným, sociálneho, hospodárskeho, **technologického a iného relevantného** vývoja zameriava na využívanie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, **najmä na vplyv akýchkoľvek poplatkov, na mieru dosahovania cieľov pri vykonávaní tejto smernice i na vzájomné interakcie s ďalšími relevantnými právnymi aktmi Únie**, a to s cieľom posúdiť potrebu preskúmania tejto smernice.

Táto správa obsahuje aj analýzu osobitných situácií znevýhodnenia vyplývajúcich z prierezovej diskriminácie, ktorá sa chápe ako diskriminácia na základe kombinácie zdravotného postihnutia a akýchkoľvek iných dôvodov chránených podľa smerníc Rady 79/7/EHS²⁴, 2000/43/ES²⁵, 2000/78/ES²⁶ alebo 2004/113/ES²⁷ s osobitným zameraním na ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím.

3. *Komisia do ... [54 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] vykoná posúdenie všetkých zostávajúcich nedostatkov týkajúcich sa voľného pohybu osôb so zdravotným postihnutím. Komisia pri rozhodovaní o tom, či sú na riešenie akýchkoľvek takýchto nedostatkov potrebné ďalšie opatrenia na úrovni Únie, náležite zohľadní výsledok tohto posúdenia.*
4. Členské štáty oznámia Komisii na jej žiadosť a dostatočne včas informácie, ktoré Komisia potrebuje na vypracovanie správy uvedenej v odseku 1.

---

²⁴ Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Ú. v. ES L 6, 10.1.1979, s. 24).

²⁵ Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Ú. v. ES L 180, 19.7.2000, s. 22).

²⁶ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2.12.2000, s. 16).

²⁷ Smernica Rady 2004/113/ES z 13. decembra 2004 o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu (Ú. v. EÚ L 373, 21.12.2004, s. 37).

5. V správe **uvedenej v odseku 1** sa zohľadnia stanoviská osôb so zdravotným postihnutím, relevantných mimovládnych organizácií, **najmä** organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím, ako aj **hospodárskych zainteresovaných strán**.

Článok 21

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia do ... [30 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice] zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Znenie týchto opatrení bezodkladne oznámia Komisii.

Tieto opatrenia uplatňujú od ... [42 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice].

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

Článok 22

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 23

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V ...

*Za Európsky parlament
predseda/predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

PRÍLOHA I

FORMÁT EURÓPSKEHO PREUKAZU OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Text na PREDNEJ STRANE: „European Disability Card“ v angličtine a v *jazyku alebo jazykoch vydávajúceho členského štátu*.

ZADNÁ STRANA: Informácie, o ktorých rozhodne vydávajúci členský štát, v jazyku alebo jazykoch daného členského štátu.

The diagram shows the front side of a European Disability Card for Belgium (BE). The card is blue with the European Union flag stars. It features a white box for a photo on the left and a white form on the right with fields for Name, Surname, Date of birth, Card serial number, Date of issuance, and Expiry date. The text "European Disability Card [national language]" is prominently displayed. A small circular logo in the top right corner contains the text "European Disability Card" and "European Disability Card".

[national language]/Name
[national language]/Surname
[national language]/Date of birth
[national language]/Card serial number
[national language]/Date of issuance
[national language]/Expiry date

1. Veľkosť preukazu zodpovedá **formátu ID-1 stanovenému normou ISO/IEC 7810.**

2. Preukaz obsahuje:

- fotografiu držiteľa preukazu,
- priezvisko a meno držiteľa preukazu,
- dátum narodenia držiteľa preukazu,
- sériové **alebo evidenčné** číslo preukazu.

3. Preukaz je tmavomodrej a svetlomodrej farby podľa obrázku v tejto prílohe, pričom referenčné farby sú:

- tmavomodrá: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148,
- svetlomodrá: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 0, 110, 183.

4. Na karte sa uvádza **dátum jej vydania a dátum uplynutia platnosti**.
5. Preukaz obsahuje kód krajiny v kruhu z hviezd symbolizujúcich Úniu.
6. Použije sa typ písma ARIAL Regular, **alebo ak to nie je možné, Sans Serif. Medzi farbami popredia a pozadia musí byť dostatočný kontrast.**
7. Názov „European Disability Card“ sa uvádza písmom Arial a v Braillovom písme v rozmeroch podľa marburskej špecifikácie.
8. Voliteľné písmeno „A“ (vytlačené a Braillovým písmom) sa môže doplniť, ak preukaz oprávňuje osobu so zdravotným postihnutím na sprievod jedného alebo viacerých osobných asistentov **alebo iných osôb, ktoré ju sprevádzajú alebo jej asistujú, uznaných podľa vnútroštátneho práva alebo praxe, alebo asistenčných zvierat. Písmeno „A“ sa môže doplniť aj v prípade osôb so zdravotným postihnutím so zvýšenou potrebou podpory v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou.**
9. **QR kód a prípadne iné digitálne** prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom sa pridajú po prijatí **delegovaných aktov** uvedených v článku 7 ods. 7.

Digitálne prvky vo fyzickej verzii preukazu môžu obsahovať viac osobných údajov ako tie, ktoré sú stanovené pre fyzickú verziu uvedenú v tejto prílohe. Prístup k takýmto údajom je však obmedzený na subjekty verejného sektora vydávajúceho členského štátu a len na oprávnených používateľov. Spracúvanie takýchto osobných údajov musí byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

10. *Záznamy sú v angličtine a v jazyku alebo jazykoch vydávajúceho členského štátu. Ak si členský štát želá uviesť údaje v inom jazyku ako angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, chorvátčina, írčina, litovčina, lotyština, maďarčina, maltčina, nemčina, poľština, portugalčina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina a taliančina, urobí tak bez toho, aby tým boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto prílohy. Ak členský štát uvádza údaje v bulharčine alebo gréčtine, vystaví verziu preukazu s použitím latinky.*

PRÍLOHA II

FORMÁT EURÓPSKEHO PARKOVACIEHO PREUKAZU PRE OSOBY SO
ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

PREDNÁ STRANA

[national language]/Date of issuance:

[national language]/Expiry date:

[national language]/Card serial number:

[national language]/ Issuing authority/organisation:

[national language]/Vehicle plate number (optional):

EUROPEAN PARKING
CARD FOR PERSONS
WITH DISABILITIES

[NATIONAL LANGUAGE]

ZADNÁ STRANA

<input type="text"/> [national language]/Surname:	This card entitles the holder to local parking conditions and facilities available in the Member State concerned. [national language] When in use, the card is to be displayed at the front of the vehicle in such a way that the front of the card is clearly visible for checking purposes. [national language]
<input type="text"/> [national language]/Forename:	
<input type="text"/> [national language]/Date of birth:	

1. Veľkosť európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím je:
  - výška: 106 mm,
  - šírka: 148 mm.

2. Preukaz je tmavomodrej a žltej farby podľa obrázku v tejto prílohe, pričom referenčné farby sú:
  - tmavomodrá: CMYK 100, 90, 10, 0,
RGB 0, 68, 148,
  - žltá: CMYK 94, 63, 7, 1,
RGB 255, 237, 0.

3. Európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím sa na prednej aj zadnej strane zvislo rozdeľuje na dve časti.
- a) Ľavá časť prednej strany obsahuje:
- symbol používateľa invalidného vozíka tmavomodrej farby na žltom pozadí,
  - dátum **vydania a** dátum uplynutia platnosti preukazu,
  - sériové číslo preukazu,
  - názov ■ vydávajúceho orgánu alebo organizácie,
  - **ak** je preukaz priradený k vozidlu a členský štát to vyžaduje, evidenčné číslo vozidla; **v prípade členských štátov, ktoré nevyžadujú uvedenie evidenčného čísla vozidla, preukaz príslušné dátové pole neobsahuje.**
- b) Pravá časť prednej strany obsahuje:
- veľkými písmenami názov „European Parking Card for persons with disabilities“ v **angličtine a v štátnom jazyku alebo jazykoch** vydávajúceho členského štátu (európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím), **ako aj v Braillovom písme v rozmeroch podľa marburskej špecifikácie,**

- na pozadí sa uvádza rozlišovací kód vydávajúceho členského štátu v kruhu z hviezd symbolizujúcich Úniu,
- ***QR kód a prípadne iné digitálne prvky, ktoré využívajú elektronické prostriedky na predchádzanie podvodom, sa pridajú po prijatí delegovaných aktov uvedených v článku 8 ods. 7.***

Digitálne prvky vo fyzickej verzii preukazu môžu obsahovať viac osobných údajov ako tie, ktoré sú stanovené pre fyzickú verziu uvedenú v tejto prílohe. Prístup k takýmto údajom je však obmedzený na subjekty verejného sektora vydávajúceho členského štátu, a len na oprávnených používateľov. Spracúvanie takýchto osobných údajov musí byť v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679.

- c) Ľavá časť zadnej strany obsahuje:
- priezvisko a krstné meno držiteľa preukazu,
  - dátum narodenia držiteľa preukazu.

- d) Pravá časť zadnej strany obsahuje v **angličtine a v štátnom jazyku alebo jazykoch členského štátu, ktorý preukaz vydáva:**
- vyhlásenie: „Tento preukaz oprávňuje držiteľa na využívanie miestnych parkovacích politík a parkovacích miest vyhradených pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré sú k dispozícii v dotknutom členskom štáte.“,
  - vyhlásenie: „Pri používaní sa preukaz vystaví v prednej časti vozidla tak, aby bola predná strana preukazu jasne viditeľná na účely kontroly.“.

4. **Záznamy sú v angličtine a v jazyku alebo jazykoch vydávajúceho členského štátu.** Ak si členský štát želá uviesť údaje v inom jazyku ako angličtina, bulharčina, čeština, dánčina, estónčina, fínčina, francúzština, gréčtina, holandčina, chorvátčina, írčina, litovčina, lotyščina, maďarčina, maltčina, nemčina, poľština, portugalcina, rumunčina, slovenčina, slovinčina, španielčina, švédčina alebo taliančina, urobí tak bez toho, aby tým boli dotknuté ostatné ustanovenia tejto prílohy. Ak členský štát uvádza údaje v bulharčine alebo gréčtine, vystaví verziu preukazu s použitím **latinky.**

Or. en